

DPB-Brugge
jaartheme schoolpastoraal kleuter- en basisonderwijs
maandelijks aanbod – *februari 2012*

Ver-zoen-en
is zoveel meer dan
“geef maar een zoen,
dan is het weer goed”.

Dit aanbod voor de maand februari 2012 wil, in eerste aanloop naar de tijd van veertig dagen, een verdiepend aanbod zijn rond boete en verzoening, schuld en vergiffenis.
Het beeld van de GPS (Leeftocht) wil ons gidsen en roept ons op tot: ‘nu **OMkeren alstublieft**’.

1.

Een **oriënterende visietekst** rond verzoening en boete op de basisschool,
aangevuld met een beknopte **bibliografie**.

2.

2a Het **gebed van de week** – februari.

Dit is een verdiepend moment voor alle onderwijsverstrekkers.

Niet bedoeld dus om te gebruiken op de werkvloer van de klas.

Wel bestemd voor persoonlijke overweging en gebed, tijdens personeelsvergaderingen,

Dit gebed van de week wordt telkens opgebouwd vanuit het maandthema van leeftocht VSKO.

Zie: www.dpbbbrugge.be/schoolpastoraal. Rubriek: gebed van de week.

2b Enkele **gebeden** om te **gebruiken met kinderen**

in de klas of tijdens een celebraties rond de gegeven thematiek.

3.

Vijf rituelen voor een **niet sacramentele verzoeningsviering**

4.

Aanzetten voor een **celebratie** rond verzoening .

4a **eerste graad**: 'spons erover'

4b **tweede graad**: 'in de knoop raken'

4c **derde graad**: 'op zoek naar zeven sleutels'

4d celebratie **voor kleuters** met pictogrammen

4e celebratie voor de **derde graad** rond de 10 beloftes

4f **CELEBRATIE ROND TOUWEN (aan hetzelfde touw trekken) = thema broederlijk delen 2012**
tweede en derde graad

5.

Reeks verhalen rond **verzoening en vergiffenis**

6.

"Het is meestal stil rond het sacrament van vergiffenis." Een artikel voor **persoonlijke overweging**

7.

nieuw **Sterzingen-spel** bij **Missio**

1. Ver-zoen-en is zoveel meer dan “geef maar een zoen, dan is het weer goed”.

“Ik probeer altijd goed overeen te komen met mijn broer, en toch maken we altijd weer ruzie.”

“Mama moet zich zo dikwijls kwaad op me maken en ik wil dat eigenlijk niet.”

“Ik wil het terug goed maken met mijn vriendin, maar zij wil niet”.

Wie denkt dat kinderen zomaar over hun fouten, zwakheden, tekortkomingen heen stappen, heeft het mis. Sommige kinderen kunnen echt lijden onder wat verkeerd loopt bij zichzelf en rondom zich. Er zijn kinderen die zich zouden herkennen in Paulus die schrijft in de Romeinenbrief 7, 19: *“Wat ik verlang te doen, het goede, laat ik na; wat ik wil vermijden, het kwade, dat doe ik.”* Kinderen stoten op kwaad en fouten bij zichzelf, bij vrienden, bij de volwassenen om zich heen. Ze kennen spijt, schuldgevoelens, pijn omwille van hun onmacht een fout te herstellen. Kinderen beleven die schuldgevoelens, net zoals ze rouwen, op hun eigen manier. Dit wil zeggen dat ze er bij momenten hevig kunnen door verlamd zijn, en het volgend gewoon uitbundig weer aan het spelen zijn ‘alsof ze het vergeten zijn’.

In heel wat basisscholen is er aandacht voor deze gevoelens bij kinderen *“wanneer de gelegenheid zich voordoet”*: er is ruzie in de klas, er was onenigheid in de turnles, er heerst een pest-sfeer op de speelplaats. Naargelang de indringendheid van het gebeuren wordt hier kort of lang in een klasgesprek bij stil gestaan, wordt de zorgcoördinator of directeur erbij betrokken. Hierbij is het overduidelijk dat ‘geef elkaar een hand’ onvoldoende is om tot een goede verwerking te komen van een diepe kwetsuur. Dit gebaar doet immers geen recht aan de gevoelens van pijn, verdriet, ontgoocheling die het gekwetste kind met zich meedraagt. Ook kinderen mogen we wat tijd krijgen om *“hun ziel”* te laten herstellen. Net zoals volwassenen zijn niet alle kinderen even mondig of verbaal weerbaar. Een briefje helpen schrijven waarin de gevoelens verwoord worden, de kans geven een tekening te maken, aan de woede ook lichamelijk een uitweg geven... kunnen belangrijke kansen zijn. Op een speelplaats van een bepaalde basisschool in West-Vlaanderen vind je een boom waarrond matrassen zijn vastgemaakt. Kinderen kunnen er hun kwaadheid schoppend of kloppend kwijt. Op diezelfde speelplaats vind je ook een troostboom waarbij een bank staat. Kinderen gaan er zitten als ze even nood hebben aan een *“time-out”*.

Als gelovigen weten we dat kwaad doen aan een medemens, afbreuk doet aan het goddelijke in mij. Het is onze opdracht om steeds meer te worden *“het beeld van God”* naar wie wij geschapen zijn. Het beleven van *“wat is zonde”* kende de voorbije eeuw een grote evolutie. Van *“alles is zonde”* kwamen we tot *“kinderen hebben toch geen zonden”*. Vorige generaties moesten de *“pekelzondekes”* bijna uitvinden om toch maar in de tweewekelijkse biecht iets te kunnen zeggen. Op die manier hoeft het inderdaad niet meer. Maar hebben we misschien niet al te vlug het kind met het badwater weggegoten? Een boeteviering met kinderen (en met volwassenen) kan zo helend, bevrijdend, levengevend zijn dat we het kinderen niet mogen ontzeggen! Vele jongere leerkrachten hebben het zelf niet meer meegekregen, of mochten nog geen positieve ervaringen met kinderen in een verzoeningsviering meemaken.

“Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder last gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven”, zegt Jezus (Matteüs 11, 28). Op hun eigen kinderlijke wijze gaan kinderen soms gebukt onder schuldgevoelens bij de echtscheiding van hun ouders, bij de ruzie met hun beste vriendin, bij de dood van hun dier waarvoor ze beloofd hadden goed te zorgen... We mogen hen het vergevende woord van God niet ontzeggen!

Verzoening kent vele wegen. De meest gekende wijze, en het meest nodig, is het uitpraten wanneer een gebeurtenis zich voor doet. Maar af en toe uitdrukkelijker stil staan bij wat niet gezegd kon worden, bij schuld- of kwaadgevoelens die ondanks de handdruk toch blijven bestaan, de spijt omdat we Jezus iets hadden beloofd en het ons niet is gelukt... is even noodzakelijk. Als katholieke basisschool kiezen we hier voor gebedsmomenten en rituelen, hebben we het sacrament van boete en verzoening.

Dit sacrament is het **enige sacrament** waarvoor **kinderen helemaal op school** zijn **aangewezen**. Als de kinderen op school geen biechtviering meemaken, zullen ze dit ook voor hun 12 jaar - bij een boeteviering ter voorbereiding op het Vormsel - niet kennen. Het leerplan godsdienst voorziet het thema vergeving en verzoening in het 3de leerjaar. In de handleidingen worden ook mogelijkheden tot vieringen en rituelen aangegeven. Een rondvraag leert dat de meeste leerkrachten wel het thema geven, maar zonder rituelen, zonder viering, zonder de beleving van het sacrament. Jammer! Er steken zo'n mooie kansen, zeker ook in de klasvoorbereiding van zo'n viering.

Een **boete- of verzoeningsviering** is een **gebedsviering** in een religieuze ruimte die kans geeft tot persoonlijk nadenken, stilte, luisteren naar een Bijbelverhaal, symbolische handeling als uiting van spijt, uitdrukken van het verlangen naar vergeving, samen bidden en zingen... De voorganger kan een gewijd – een priester of diaken - of toegewijd iemand zijn: pastor, parochieassistent, gebedsleid(st)er..., eventueel samen met de leerkracht. Een boete- of verzoeningsviering kan voor iedereen, ook voor kleuters.

Een **biechtviering** is een **sacramentele verzoeningsviering** met een priester. De kinderen krijgen de kans tot een persoonlijke belijdenis bij de priester of ontvangen na een gezamenlijke belijdenis het sacrament van verzoening. De viering wordt voorgegaan door een priester, eventueel samen met een diaken, pastor, parochieassistent, gebedsleid(st)er, leerkracht...

Terzijde

Dit zijn **zes dingen die de Heer verfoeit**;
zeven die voor Hem een gruwel zijn:
hoogmoedige ogen, een leugenachtige tong
en handen die onschuldig bloed vergieten,
een hart dat misdadige plannen smeedt
en voeten die haastig naar het kwade snellen,
een valse getuige die leugens vertelt
en iemand die ruzie stookt tussen broers.

Spreuken 6, 16-19.

Barmhartigheid
is een bloem
uit de voorjaars tuin
van de veertigdagentijd.

Mgr. Bonny

bibliografie

JONGE KLEUTERS

- **Konijn en zus willen de grootste zijn,**
auteur: Brigitte Minne, illustraties Merel Eyckeman, uitgeverij: De Eenhoorn.
Conflict tussen broer en zus om de grootste te zijn. Ze willen bij de snoepjes komen maar vallen. Samen kunnen ze er wel bij.
- **Het vervelende lieveheersbeestje**
auteur: Eric Carle, illustraties: collagetechniek, uitgeverij: Gottmer
Zowel de tekst als de dieren evolueren van klein naar groot. Het vervelende lieveheersbeestje wil met niemand delen. Dat je zo geen vrienden maakt, daar is hij aan het eind van het verhaal wel achter. Kunstmatig einde?
- **Echte vrienden**
auteur en illustraties: Manuela Olten, uitgeverij: Lannoo
Heel herkenbaar verhaal. Heel "simplistisch" weergegeven qua taal en illustraties. Het verhaal gaat over 'van kwaad tot erger tot overdrijven'. De verzoening gebeurt vlug, eenvoudig... te vlug? Te eenvoudig?

OUDERE KLEUTERS + 1ste GRAAD

- **Boze draak**
auteur: Philippe Goossens, illustraties: Thierry Robberecht, uitgeverij Clavis
Heel herkenbaar verhaal met illustraties die de gevoelens goed weergeven. De lettergrootte versterkt de expressie van de tekeningen. Het verhaal toont de ommekeer van de ik-figuur: hij schaamt zich en is verdrietig.
- **Het verhaal van het jongetje en het meisje**
auteur en illustraties: Dominique Maes, uitgeverij Clavis
Heel herkenbaar verhaal over samen spelen en elk een eigen weg gaan die tot ruzie leidt. De kinderen komen tot verzoening en tot samen spelen. Bij de illustraties kan heel wat gepraat worden.

VOLWASSENEN

- **De zoen van God, 1999**
auteur: Halewijn
Het sacrament van de verzoening voor jonge mensen van 8 tot 13 jaar

- **Samen verder**

auteur: Adriaan van Luyn

De auteur schreef dit boek in de vorm van negen brieven, gericht aan zijn fictieve petekind Irene. Zij belichaamt niet alleen de petekinderen van de auteur, maar alle jongeren en alle gelovigen en mensen van goede wil die met dit boek tot een verdere bezinning willen komen over schuld, boete, vergeving en verzoening.

- **Over vergeving en verzoening, uitgeverij Lannoo, 2006**

auteur: Benoît Standaert, uitgeverij Lannoo, 2009

Monnik B. Standaert gaat in dit boek op zoek naar een antwoord op vragen als 'Hoe vergeven?', 'Hoe komen tot verzoening?', 'Hoe elkaar weer openlijk in het gelaat zien?'. Hij liet zich daarbij inspireren door de oudste tradities van wijsheid, verzameld bij de grote monastieke auteurs, bij joden en christenen, moslims en boeddhisten. Het resultaat is een boek vol kennis, ervaring, fijne humor.

- **Luister nu eens naar mij**

auteur Lut Celie, uitgeverij Van Halewyck, 2008

Dit ontwapenende boek is gevuld met verhalen over pijn, onmacht, angst, verlies maar ook hoop. Hoe kunnen we kinderen en jongeren begrijpen? Wat te doen met hun gekraste ziel, bekraste armen, hun ontploffingen, ontombare emoties, hun apathisch gedrag?

Er is soms zoveel emotionele woekering en achtergebleven pijn, ondergesneeuwde gevoelens die we niet altijd zien. Vaak blijken kinderen veel kwetsbaarder dan op het eerste zicht wordt gedacht. Zeker als de veilige grond onder hun voeten aan het verschuiven ging. Van onlust over kleine kwetsuren tot grote trauma's: dit boek gaat over wat kinderen en jongeren vandaag kan overkomen, hoe ze dat zelf beleven en vooral over de signalen die ze geven en die voor volwassenen niet altijd begrijpelijk zijn. Helen kan, mits wat geloof in hen én op voorwaarde dat er echt geluisterd wordt naar wat ze in hun eigen taal zeggen en tonen.

Terzijde

Verwacht geen vergeving,

als je met de kleuren van de wraak verft.

Hoop niet op barmhartigheid,

als je geen barmhartigheid toont.

Droom niet van kwietschelding,

als je haat zaait.

Verwacht geen zoetheid,

als je bitterheid schenkt.

Verwacht geen lof,

als je niets van een ander

door de vingers ziet.

Zoek niet naar het positieve,

als je het negatieve plant.

Isaac Odyongo Paulo, Soedan; uit: Geef ons heden ons dagelijks brood.

Worden wat GOD is.

En mensen op het spoor van God brengen.

André Zegveld

2b. gebeden

En toen zei Jezus...

De kinderen kunnen meedoen door telkens hun hand bij het genoemde lichaamsdeel te brengen...

En toen zei Jezus: Ik hou van jou.

Ik hou van je oog, dat wil zien naar de mooie dingen.

Ik hou van je oor, dat wil luisteren naar elke vraag.

Ik hou van je mond, die wil zeggen dat een ander iets goeds heeft gedaan.

Ik hou van je hand die wil verzorgen, spelen, delen.

Ik hou van je voet, die naar een ander toe wil gaan.

Ik hou van je hart, dat wil voelen hoe de ander is.

Ik hou van je verstand, dat wil zoeken naar wat waar is.

Ik hou van je droom van vrede en geluk.

Ik hou van je, zegt Jezus, ik hou van je, helemaal zoals je bent!

Naar: Bob Babijns, naar goede gewoonte. Gebeden uit de grote godsdiensten, Averbode

Heer ik wil U zeggen

dat ik fouten heb gemaakt

dingen die ik **zei**

dingen die ik **dacht**

dingen die ik **heb gedaan**

of juist **niet gedaan**

het spijt me, Heer

het spijt me, jullie allemaal.

Laten wij bidden met elkaar:

Heer, maak ons leven nieuw en waar.

Goede God,

als ik in mijn hart kijk,

dan is er nog veel te doen

om alles wat niet goed is beter te maken.

Ik doe wel mijn best

maar soms wil ik niet zien

hoe lelijk het is wat ik doe.

Help mij een lieve mens te zijn

voor Jou en voor alle mensen.

Van de wind

Als de wind waait uit het westen
en ze iemand steeds maar pesten
sta dan stevig en zeg: nee
wees jezelf en waai niet mee

Als de wind waait uit het noorden
met gescheld en harde woorden
doe niet mee met dat gekrijs
praat maar op je eigen wijs

Als de wind waait uit het oosten
en ze zeggen: iemand troosten
da's niet stoer, da's niet in tel
wees dan wijs en doe het wel

Als de wind waait uit het zuiden
luister dan naar de geluiden
van je hart, want in dat zwijgen
hoor je soms de stem van God
die jou wel kent
en zegt: 'Blijf jij maar wie je bent!'

'Ga je mee?' Bijbelverhalen en versjes voor kinderen door Gerrie Huiberts en Anne Westerduin

Lied

Ik kan nog net iets beter.
Fouten die maak ik goed.
Mensen die om me geven,
dat geeft me nieuwe moed.

3. Vijf rituelen voor een niet sacramentele verzoeningsviering

In een kerk waar een kruis tegen de muur hangt. Tussen de verticale balk van het kruis en de muur is er een kleine afstand, op de hoogte van de kinderen. De kinderen worden uitgenodigd om één voor één, rustig naar het kruis te gaan, op te kijken naar het kruis, kort even te spreken met Jezus en dan hun briefje met hun spijt en fouten achter het kruisbeeld te stoppen. Wanneer iedereen geweest is bidt de voorganger het vergevingsgebed bij dit kruisbeeld.

Vooran staat een groot aquarium gevuld met water. In een stiltemoment leggen de kinderen denkbeeldig hun spijt en fouten in de palm van hun handen die open op hun schoot rusten. Ze sluiten hun handen en maken ze tot vuisten. Ze komen naar het aquarium, steken hun vuisten in het water en openen de handen... God maakt ons mooi!

Bij het verbranden van de "schuldbriefjes" is het belangrijk om met de as iets te doen. Vergeven worden is nooit vrijblijvend, betekent niet dat alle menselijke pijn die ik een ander heb aangedaan, of die mij werd aangedaan, weg is. De as blijft over. Maar as is 'voedsel voor de aarde', is meststof... Niets is zo slecht, of God kan het ombuigen tot iets goeds. Wat 'as' is, wat overblijft van onze fouten, kan omgebogen worden tot vruchtbaarheid, tot nieuwe kansen. Nadat de kinderen hun schuldbriefje in de vuurpot hebben gesmeten, krijgen ze een boontje. "God heeft een boontje voor jou". Dit boontje planten ze in de groentetuin van de school of in een pot gevuld met aarde. Op het eind van de boeteviering, wanneer de as wat afgekoeld is, wordt de as over de aarde gestrooid.

Sommigen merken op dat het verbranden van schuldbriefjes de suggestie wekt dat er niets over blijft van het kwaad dat werd aangedaan en raden dit ritueel af. Dit zou juist zijn als er met de as verder niets gebeurt.

Wij suggereren echter om de schuldbriefjes wel te verbranden en geven de as, wat overblijft van onze fouten (pijn, verdriet, litteken, spijt...), een **betekenis**. Dit om een aantal redenen.

As = altijd stof tot nadenken! As verwijst naar Aswoensdag... Wat eens glorie en één en al belofte was, is nu dor, schraal, levenloos...

'Gedenk o mens dat gij van stof en as zijt en tot stof en as zult wederkeren.'

As = geen eindpunt / As = meer dan restafval

As = voedsel voor de grond, is mest "avant la lettre"

We steken de blaadjes aan met het vuur van de Paaskaars.

Vuur, verbranden, opbranden = 'versterven' om iets nieuws kans te geven...

Vergeven = ver gaan in het geven...

As is een symbool dat in onze cultuur aan belang wint door het veelvuldig kiezen voor crematie van onze overledenen. Ook daar is de as geen eindpunt (zou het niet mogen zijn)... As wordt aan de aarde toevertrouwd, om terug één te worden met de aarde, en de aarde vruchtbaar te maken...

As, wat overblijft van ons kwaad... Wanneer we omgaan met eigen schuld en onmacht, moeten we soms bekennen dat we soms niet verder komen dan 'het

kwaad, onze onmacht een plaats geven', 'het kanaliseren', 'het isoleren'... de asurne van het kwaad... Een verdere stap is dan, het kwaad kunnen loslaten, opdat nieuw leven groeikansen krijgt...

Concreet voorbeeld uit een verzoeningsviering waarin werd gewerkt met as...

Wat blijft er over van onze fouten? As... grauw en grijs...
Als we fouten maken, blijft er altijd iets over... pijn, ontgoocheling, verdriet...
Niets is zo slecht of Jezus maakt er iets goeds van!

Jezus zegt ons:

"Ik kijk door de harde bolster heen, naar het zachte in jou, het goede...

En zoals je bent, zo zie ik je graag...

Wat je fout deed, dat wil Jezus je vergeven... dat wil niet zeggen, dat het er niet geweest is, maar we krijgen een nieuwe kans om het beter, anders te doen."

We kunnen leren uit onze fouten...

Als een ruzie is bijgelegd, dan zijn we supercontent.

Het gebeurt dat de vriendschap sterker wordt na een ruzie.

Dat is ook wat as doet... as is wat over blijft na het brandend vuur, maar as ook is 'voedsel voor de aarde'... as maakt de grond vruchtbaar, is een vorm van meststof...

Jezus zegt aan jullie: 'Ik heb een boontje voor jou!'

We kunnen de as bij een plant, struik, boom, ... als voeding doen, maar we kunnen ook een nieuw plantje zaaien.

Kijk, we hebben hier per klas een bloempot gevuld met aarde en enkele boontjes.

Mag ik vragen dat de leerkracht een putje maakt in de aarde en er de boontjes in legt.

Dan zal ik uit onze vuurpot wat as nemen en dat rond het boontje leggen...

Daarna doen we het putje toe... en kunnen de boontjes ontkiemen!

Ons verzoenen met Jezus en met elkaar, maakt niet alleen onze bolster open, maar helpt ook opdat het goede kan groeien!

We krijgen weer nieuwe moed om het in de toekomst beter te doen.

Tussen de voorganger en de kinderen staat een tekenbord op pekkel (uit de kleuterklas, cf. beschrijfbaar reclameborden aan winkels of in restaurants). De schrijfszijde staat naar de kinderen toe. De kinderen worden uitgenodigd om één voor één hun spijt uit te schrijven op het bord, of terwijl ze het in hun hart verwoorden, 'een *figuur*' te tekenen op het bord. Als ze klaar zijn, kijken ze de voorganger aan. Met een (nieuwe) spons wrijft de voorganger de fouten weg. Wanneer alle kinderen geweest zijn stopt de voorganger de spons in een emmer vers water en spreekt het vergevingsgebed uit. De emmer wordt groeiwater voor de planten in de kerk, voor de bloemen rondom de kerk.

De kinderen brengen hun 'schuldbriefje' tot bij de voorganger die de handen open houdt. De kinderen leggen hun 'schuldbriefje' in de handen van de voorganger die het briefje neemt en scheurt. De snippers kunnen in het vuur worden geworden (zie hoger), kunnen ook in een grote bak met zand worden gestopt. Indien je dichtbij het strand bent, waarom niet een verzoeningsviering tijdens de zeeklassen? Kan het zand terug naar het strand worden gebracht. Wanneer het vloed wordt, neemt de zee alles met zich mee...

Bij een niet-sacramentele viering is het toch belangrijk om de kinderen de kans te geven, iets wat echt op hun maag ligt, te kunnen uitspreken. Daartoe zal de toegewijde voorganger in de buurt staan van het kruis, de aquarium, zal het bord of de vuurpot op een rustig plekje in de kerk staan – op wat afstand van de wachtende kinderen. De ervaring leert dat er toch altijd wel enkele kinderen dankbaar van deze kans gebruik maken. Hun "verlichte" gezichtjes spreken boekdelen!

Bij een sacramentele viering kunnen dezelfde rituelen gebruikt worden. De voorganger is dan de priester die elk kind individueel vergeving toezegt.

"Het is belangrijk dat we **met kwetsuren leren omgaan**.

Er zijn mensen die zeggen: zwijg daarover, verdring het maar.
Anderen reageren met zoeken naar een schuldige.
Het zijn onheilzame wegen.

Wie niet eerst zelf in de pijn van eigen kwetsuren heeft gestaan,
zal nooit vruchtbaar bij anderen komen.

Word als kinderen.
Zoek het kind in uzelf.

Dat betekent het ongeschokte vertrouwen in de anderen.

Durf terug te gaan naar het moment dat het volslagen basisvertrouwen voor het eerst geschokt werd.

We mogen in onszelf op zoek gaan naar dat deel dat gekwetst is.

En daar mogen we herder worden van onszelf.

Eerst dan kan ik pastor zijn voor anderen:
in de erkenning dat in elk van ons een koninklijk mens aanwezig is"

Walter Corneillie

4a. eerste graad: 'spons erover'

1. We maken het stil en starten met het kruisteken.
2. Openingsgebed:
Goede God,
vandaag zijn we hier samen
om na te denken en Jou vergeving te vragen voor wat we niet zo goed deden de voorbije tijd.
Dank Je wel dat Je ons graag ziet en graag blijft zien – wat er ook gebeurt.
Goede God, help ons om Jouw Liefde diep in ons hartje te voelen,
vandaag en alle verdere dagen. Amen.
3. Bijbelverhaal:
'De hartelijke koning en de harteloze dienaar.' (Leerkracht leest voor)
Averbodes jeugdbijbel blz. 135 – 136
4. Gesprekje:
Navertellen van het verhaal + duiding van de twee woorden: hartelijke en harteloze.
Wat denk je bij dit verhaal ?
Wie is die koning?
Wat moeten we denken bij de dienaar?
Wie zou jij het liefst ontmoeten: de koning of de dienaar?
5. Verzoeningsmoment:
God is de koning die al onze schulden, onze zonden en fouten wil vergeven...
Denk goed na over wat jij al verkeerd hebt gedaan en spijt over hebt.
De kinderen tekenen dit op een lei, die de juf aan elk kind geeft.
Daarna legt de juf uit: water zuivert, maakt mooi, wast het vuil weg... → 'spons erover'
zo wil God dit doen met jullie fouten... alles wegwassen...
De juf komt langs met de spons en wast hun tekening af.

In plaats van een harteloze dienaar, kunnen we ook een hartelijke dienaar zijn...
Schrijf op het hartje: wat je een ander wilt vergeven en/of een goed voornemen
voor na deze bezinning.
(De juf/meester schrijft op wat de kinderen zeggen)
Het hartenzakje nemen we mee naar de klas.

Zingen we enkele malen na elkaar:
Ik kan nog net iets beter,
fouten die maak ik goed.
Mensen die om me geven,
dat geeft me nieuwe moed.
6. Slotgebed
Goed God,
dank U wel dat U voor ons een hartelijke koning wilt zijn,
dat U al wat fout was bij ons hebt vergeven...
Wilt U ons verder helpen om een hartelijke dienaar te zijn,
die steeds aan anderen probeert te vergeven.
Amen.

4b. tweede graad: 'in de knoop raken'

1. We maken het stil en starten met het kruisteken.
2. Openingsgebed:
God, nog nooit hebt Gij iemand in de steek gelaten, want Gij zijt er altijd voor mensen.
Gij wilt steeds onze knopen losmaken.
Gij wilt dat wij mensen worden die over niemand de baas spelen.
Help ons, wees hier bij ons, want we zitten nog aan zoveel dingen vast die in de weg staan om echt te leven en die ons tegen houden om goed te zijn. Amen.
3. Negen knopen:
(Kinderen hebben elk een stuk touw gekregen, leggen bij elk voorbeeld een knoop in hun touw)
Op vele manieren raken we in de knoop.
Hoe raken we in de knoop, door onszelf, door anderen.
Luisteren we naar volgende voorbeelden en tracht te ontdekken wat er op volgende kaartjes staat.

Jaloersheid: als je niet kunt verdragen dat het anderen goed gaat.

Trots: als je van jezelf vindt dat je alles toch beter wéét of dat je alles beter kunt of dat je beter bent dan de anderen.

Oordelen: als je steeds met je kritiek klaar staat en alles afbreekt wat de anderen doen, zonder zelf iets te doen.

Uitsluiting: als je weigert met andere kinderen te spelen of er zelfs niet wil tegen spreken.

Ruzie: als je steeds maar met andere jongens of meisjes overhoop ligt en meedoet met dat eeuwig geruzie om een "niets".

Egoïsme: Je denkt alleen aan jezelf: "Ikke en de rest kan stikke..."

Opscheppen: je zal zeker ook dikwijls hebben moeten luisteren naar de heldendaden van sommige jongens en meisjes. Ze vertellen in geuren en kleuren wat ze allemaal hebben gedaan of wat ze allemaal hebben of kunnen. Maar: je moet hen niet altijd geloven.

Kwaadspreken: Dat zal je nog niet dikwijls gehoord hebben. Het gebeurt meestal over jou, als je er niet bij bent... Of jij roddelt ook wel eens mee achter de rug van iemand anders.

Oneerlijkheid: Als je oneerlijk bent, dan ben je niet betrouwbaar, dan kan men niet op je rekenen. Je liegt of steelt...

Al die voorbeelden hebben ons laten zien op hoeveel manieren we in de knoop geraken. Terwijl Jezus juist zo graag al die knopen wil losmaken.

4. Evangelie
Laten we nu even stil staan bij het verhaal van Zacheüs, de oppertollenaar, een klein mannetje dat Jezus wilde zien. En Jezus zag Zacheüs en wilde zelfs bij hem gaan eten. Luister goed want door dit verhaal wil Jezus ons heel wat leren over onszelf en over God.

Leerkracht leest voor: Lc, 19, 1-10

5. Duiding
Zacheüs was oppertollenaar, rijk, klein van stuk. De anderen dachten niet veel goeds over hem. Ze vertrouwen hem niet, ze weten goed genoeg dat hij teveel geld vraagt.

Jezus kent de gedachten van deze mensen. Iedereen blijft zoveel mogelijk bij Zacheüs uit de buurt omdat hij een zondaar is, maar Jezus doet juist het tegenovergestelde. Hij gaat naar die man toe en zegt: "Vandaag wil ik bij jou verblijven. Ik wil je gast zijn." En wat doen de mensen, ze gaan niet akkoord, spreken er schande over. Hoe kan die Jezus nu bij zo iemand op bezoek gaan? Omdat Jezus iedereen vergeeft, ook diegenen die eerst met zichzelf in de knoop zaten en dingen verkeerd deden. Jezus wil die knopen losmaken!

Als we nog even naar de knopen kijken en de woorden die er aan hangen: trots, jaloersheid, oordelen, uitsluiting, enz. Woorden die ons vertellen over menselijke fouten, zonden die ons leven onaangenaam maken. We hoeven ons daarover niet te schamen we moeten ook niet zeggen dat we die fouten nooit maken. Jezus ons leert dat we om onze fouten niet veroordeeld worden ALS we het beter willen doen.

6. Verzoeningsmoment

Gaan jullie stilletjes bij jezelf na op welke manier jijzelf nog vastgeknoopt bent. Telkens als de kinderen denken dat ze daaraan nog willen werken, laten ze die knoop vastzitten. De andere doen ze los!

Voor de knopen die nog vastzitten, mogen de kinderen vertellen hoe ze eraan kunnen werken, om die knoop terug los te krijgen!

(Het is wel belangrijk dat de lkr regelmatig tijdens de veertigdagentijd aan de kinderen vraagt of ze aan die knoop werken en het proberen beter te doen.)

Zingen we enkele malen na elkaar:

Ik kan nog net iets beter,
fouten die maak ik goed.
Mensen die om me geven,
dat geeft me nieuwe moed.

7. Slotgebed

God, wij danken U
dat Gij veel van ons houdt,
Ook al maken wij veel fouten en raken met onszelf in de knoop.
Wij danken U omdat Gij altijd vergeeft.
Wij willen proberen het beter te doen.
Nu onze knopen verwijderd zijn, kunnen wij echt vrij gaan leven.
Amen.

4c. derde graad: 'op zoek naar zeven sleutels'

1. We maken het stil en starten met het kruisteken.

2. Opening:

Als de ander zijn werk niet maakt, is hij lui.

Als jij het niet doet, heb je geen tijd gehad.

Als de ander niet opschiet, is hij een trage,
als het om jezelf gaat, wil je je werk heel precies doen.

Als de ander op zijn stuk blijft staan, is hij koppig.

Als jij hetzelfde doet, is het omdat je overtuigd bent van de waarheid.

Als de ander over zichzelf praat, is hij vol van zichzelf.

Als jij over jezelf praat, wil je de ander laten profiteren van je ervaringen.

Als de ander vriendelijk is, heeft hij bijbedoelingen.

Als jij hetzelfde doet, heb je goede voornemens gemaakt.

Als de ander met een nieuw idee aankomt, doet hij eindelijk eens iets.

Als je er zelf mee aankomt, ben je vindingrijk.

Als de ander mislukt, kan hij nooit iets.

Als je zelf mislukt, heb je toevallig pech.

(Kort gesprek over de bedoeling van deze tekst.)

Lkr: Vandaag is het de bedoeling dat je leert nadenken over jezelf, in je eigen hart te kijken, wat er soms verkeerd gaat en hoe we het beter kunnen doen. Luister daarvoor naar volgende tekst.

3. Verhaal: een kist! ... bij de Romeinen

Kisten zijn van alle tijden.

De Grieken kenden geen kasten en legden hun kledij in kisten.

Romeinse vrouwen borgen er allerlei dingen in op.

In onze tijd vinden we die kisten vaak terug in de woonkamer,

bv: vol met tijdschriften en gezelschapsspelletjes.

Of op zolder, gevuld met oude snuisterijen.

Soms bevatten ze wel eens belangrijke en waardevolle zaken.

In de Middeleeuwen hadden sommige steden heel belangrijke kisten.

De Middeleeuwen, je weet wel, de tijd van ridders en vazallen, ...

Vroeger werd in een kist 'de keure' bewaard.

De keure: een soort perkament waarin alle

vrijheden van de stad nauwkeurig werden opgesomd.

Je begrijpt wel dat voor een stad een uiterst belangrijk document was,

want het maakte van een groepering mensen een heuse stad.

Daardoor kregen ze een eigen bestuur, een eigen rechtbank,

Soms een leger, en was iedereen vrij te gaan waarheen hij wilde.

Zorgvuldig borg de stad haar keure op

in een met ijzeren banden beslagen koffer,

die in een brandvrij stenen gebouw werd ondergebracht, het belfort!

Er waren zeven sloten rond de koffer.

Gemakkelijk was die niet te openen.

Zeven sloten en zeven sleutels.

Nooit kon iemand alle sleutels en de macht bezitten om erin te geraken.

Zeven sleutels, en zeven magistraten;

of in sommige steden; schepenen

bezaten één sleutel.
Samen kon de kist geopend worden.
Alleen samen.

4. Uitleg van de zeven sleutels.

De lkr legt elke sleutel uit en houdt een kort gesprek. Elk kind krijgt een touwtje met de zeven sleutels aan.

Sleutel één: 'het goede zien': Het is belangrijk dat mensen het goede in elkaar zien en dat onthouden. Als iemand eens iets fout doen, laten we dan proberen te zeggen: zand erover, vergeten en vergeven.

Sleutel twee: 'elkaar (ver)dragen': Wat je samen doet, lukt zoveel beter!

Sleutel drie: 'een helpende hand': Brood dat men deelt, smaakt beter. Gedeelde pijn is halve pijn, gedeelde vreugde, is heel veel vreugde.

Sleutel vier: 'de pijn raden – en nabij zijn': Klopt jouw hart ook niet alleen voor jezelf? Niet enkel in je eigen hart kijken, maar ook eens bij de ander en proberen die persoon te helpen.

Sleutel vijf: 'een goed woord, doet wonderen': Geef mensen een pluim en ze krijgen vleugels. Iedereen heeft deugd van een schouderklop of een bemoedigend woord.

Sleutel zes: 'heb vertrouwen in je kunnen, geloof in jezelf.': Je kunt meer dan je denkt, geloof in jezelf!

Sleutel zeven: 'vriendschap': Dit heb je nodig in je leven! Zonder vrienden sta je nergens.

5. Duiding

Welke sleutel wil jij wel eens meer gebruiken? Waarom?

Elke leerling vertelt over één bepaalde sleutel die ze meer willen gebruiken en waarom. Ze 'plaatsen' die ook vooraan in 'een sleutelbos', nemen dit mee naar de klas en tijdens de veertigdagentijd wordt af en toe gepolst of daaraan gewerkt wordt.

De leerkracht vertelt ook dat Jezus een beetje een 'loper' (sleutel waarmee je alle deuren kan open doen, zoals de directeur op onze school) heeft. Hij heeft alle 7 die sleutels in Hem en kan ze altijd openen. Wij niet, we hebben er soms maar een paar en moeten daaraan werken.

Zingen we enkele malen na elkaar:

Ik kan nog net iets beter,
fouten die maak ik goed.
Mensen die om me geven,
dat geeft me nieuwe moed.

6. Slotgebed

God, dit zijn onze zeven sleutels...

Het is niet altijd gemakkelijk om die sleutels te gebruiken
en zo 'een goede verbinding' met elkaar te hebben...

Toch weten wij dat ze diep in de koffer van ons hart aanwezig zijn.

Geef ons de kracht, God
eerder te ontsluiten dan te sluiten,
eerder te openen dan op te sluiten,
eerder te vergeven dan af te sluiten.

Geef ons daarom uw Liefdessa sleutel, uw Geest.
Wij vragen dit vandaag en vooral de dagen van het harde slot.

Mogen wij zoals de zeven magistraten
sterk en goed verbonden met elkaar
werken aan een goed samenleven met elkaar.
Amen.

4d. celebratie voor kleuters met pictogrammen

*Juf geeft in de klas uitleg bij de pictogrammen (zie volgend blad).
Kinderen kunnen op de achterkant van het pictogram een tekening maken.*

We weten veel goede dingen over Jezus. Jezus vertelt dat zijn Vader in de hemel alle mensen graag ziet, ook als ze eens stout zijn geweest. Ook juf blijft nooit een hele dag kwaad als we iets verkeerd doen. En mama of papa, oma of opa? Nee, ook zij niet. Ze kunnen wel eens boos zijn omdat we iets fout doen, maar ze blijven ons wel graag zien! Altijd! Zo blijft de goede Vader in de hemel ons ook graag zien. Altijd! Dat heeft Jezus ons gezegd.

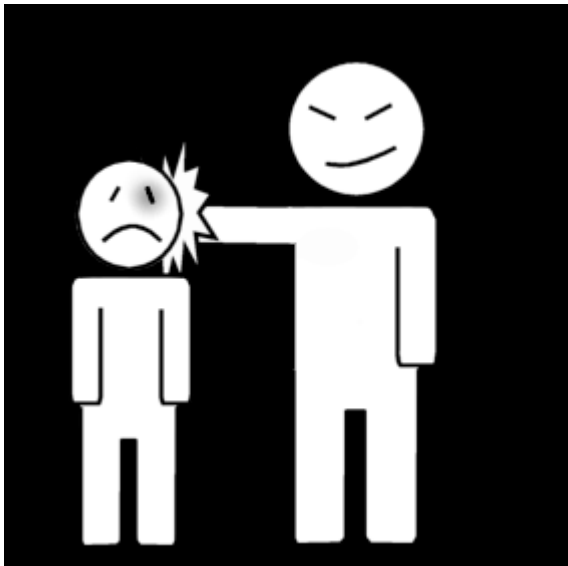
Ook de grote mensen maken eens fouten: juf in de klas, mama, papa, oma of opa... Allemaal doen we wel een keer iets fout, of doen we iemand pijn. Daarover hebben jullie verteld in de klas en getekend of een tekening (=pictogram) gekozen. Als mama of papa niet meer kwaad zijn, dan geven ze een dikke knuffel. Als juf niet meer boos is, dan steekt ze haar duim in de hoogte: "Goed van jou"...

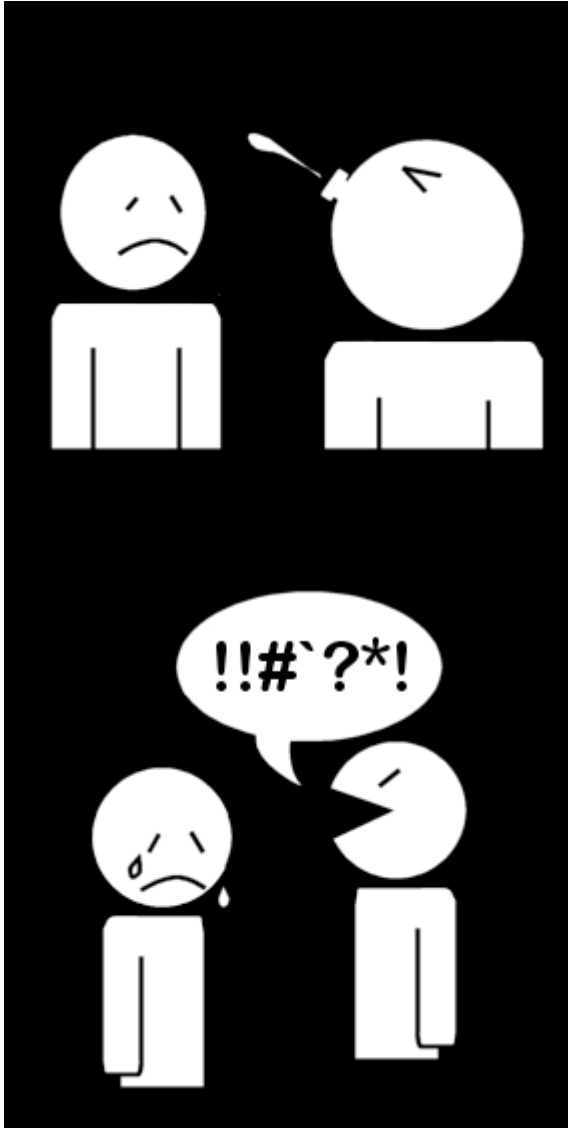
Weet je wat de goede Vader in de hemel met onze foutjes doet? Die foutjes mogen verdwijnen, we moeten niet langer verdrietig zijn, of een beetje boos op onszelf. De goede Vader zegt: "Breng de foutjes maar bij Mij. En zie wat Ik er mee doe."

De kinderen die een tekening hebben gemaakt of een pictogram hebben meegebracht, brengen deze nu naar de vuurpot.

Ondertussen is er rustige instrumentale muziek...

Onze foutjes zijn weg. Alleen wat as blijft er over. Jezus ziet ons heel graag. We kunnen opnieuw ons best doen om geen foutjes meer te maken, alle oude foutjes zijn weg. Dat is zeker!

4e. celebratie voor de derde graad rond de 10 beloftes

Tien richtingwijzers

Vergelijk in klasgesprek de tien 'woorden' van God met afspraken / richtingwijzers die zeggen op welke manier men moet leven om het goed te hebben met elkaar en met God.

1. God is er
2. Ik eerbiedig
3. Deze dag is heilig
4. Ik respecteer mijn afkomst
5. Ik wil leven
6. Ik ben trouw
7. Ik heb genoeg
8. Ik ben eerlijk
9. Mijn liefde is puur
10. Ik ben dankbaar

bron KRO

Nodig de kinderen uit om in hun eigen leven voorbeelden te zoeken die tonen hoe ze die woorden kunnen realiseren.

Stimuleer ze om zo dicht mogelijk bij hun leven te blijven, zodat ze niet vervallen in clichés en stereotiepe opsommingen.

De veertigdagentijd en de woorden van God

De veertigdagentijd is een tijd waarin mensen dichter bij God en de anderen willen komen.

Hierna staan drie verkeersborden. Laat de kinderen bij elk bord een 'woord' van God zoeken, dat ze zelf belangrijk of niet zo belangrijk vinden. Laat ze nadien in een gesprek hun keuze toelichten.

Woord van God:

.....

.

.....

.

Deze weg wil ik volgen want:

.....

.

.....

Woord van God:

.....

.

.....

.

Hier geef ik voorrang aan want:

.....

.....

Woord van God:

.....

.

.....

.

Deze weg wil ik niet nemen, want:

.....

.....

Chantal Leterme

4f. verzoeningsviering voor tweede en derde graad aansluitend bij thematiek 'wij trekken mee' broederlijk delen 2012

locatie: wij suggereren een turnzaal (zie inhoud viering)

Kruisteken en welkom en duiding

Bijbelverhaal

Voor de 3de graad

Het ezeltje wist natuurlijk precies waar hij de koningszoon naartoe moest brengen, dat wist hij al eeuwen: naar het tempelplein, naar het hart van de stad van de vrede. Wil er iets ten goede veranderen in het land, dan zal het daar moeten beginnen en nergens anders. Jezus reed het plein op en stapte van de ezel af. Hij streek hem over zijn kop. "Dank je wel," zei Hij, "je hebt het goed gedaan, hier moet ik zijn." En tegen de twee discipelen: "Brengen jullie hem even terug?" Jezus keek om zich heen. Toen hij twaalf jaar oud was, vond Hij dit huis van God het grootste en mooiste gebouw van de wereld, met zijn hoge witte muren, schitterend in het felle licht van de zon. Maar nu was het niet de schoonheid van de tempel die hem trof, het was het gesjoemel eromheen. Het leek er wel een markt: voor grof geld kon je er je offerdieren kopen, schapen en runderen. De duivenverkopers maakten het helemaal bont: de armen kunnen geen dure offerdieren kopen, alleen maar een duif, maar wat die afzetters voor één zo'n duif durfden te vragen! Even verderop stonden de tafeltjes van de geldwisselaars en de priesters, die woekerwinsten maakten van het wisselen van gewoon geld in de vereiste tempelpenningen. Het leek wel of alles hier om geld draaide en niet om God. Een geweldige woede maakte zich van Jezus meester. "Eruit", schreeuwde Hij, "Dit is het huis van God, maar jullie hebben er een rovershol van gemaakt. Waar liefde moet wonen, woont nu verloedering. Wegwezen!" Zo kwaad was Jezus dat Hij de kramen van kooplieden en de tafeltjes van de geldwisselaars omvergooide, de munten rolden over het tempelplein. "Verdwijnen!" De kooplieden en de priesters waren ook woedend. "Jij moet zelf verdwijnen." "Misschien gaat dat wel gebeuren," zei Jezus, "maar eerst wil ik nog zeggen wat er gezegd moet worden, en doen wat mijn hand vindt om te doen." Maar er waren er ook in Jeruzalem die hun geluk niet opkonden. Deze rabbi had oog voor de armen, Hij kon het niet aanzien dat van de godsdienst een handeltje was gemaakt. Net als de profeten van vroeger kwam Hij in opstand tegen een koud, verhard en liefdeloos geloof.

uit: 'Koning op een ezel' van Nico ter Linden: blz. 174-177

Voor de 2de graad

De ezel brengt Jezus naar het tempelplein, naar het 'hart van Jeruzalem'. Daar staat het huis van God, de tempel. De tempel is het grootste en mooiste gebouw dat Jezus kent. Het heeft hoge witte muren en schittert in de zon. Jezus komt graag naar de tempel... Daar droomt hij over vrede. Maar wat ziet Hij op het plein voor de tempel? Wat is daar aan het gebeuren? Het lijkt er wel een markt. Daar staan duivenverkopers. Ze verkopen hun duiven voor veel te veel geld (Weet je nog dat Jozef en Maria ook duiven meebrachten naar de tempel toen Jezus nog een baby was?). En er staan ook schapenverkopers. Ook zij vragen te veel geld voor hun schapen. De mensen willen nochtans heel graag een schaap kopen om het klaar te maken op het paasfeest. Er zitten ook mannen aan tafels om geld te wisselen. Immers in deze tijd van het jaar komen er uit alle landen Joodse mensen naar Jeruzalem om het paasfeest te vieren. En omdat niet in alle landen hetzelfde geld wordt gebruikt, moest het geld gewisseld worden. Maar wat gebeurt daar? Wat ziet Jezus? Het wisselen gebeurt niet eerlijk. De mensen krijgen te weinig geld terug. Dat alles maakt Jezus kwaad. Hij loopt naar de geldwisselaars en gooit hun tafels omver, Hij gaat naar de duivenverkopers en laat de duiven los zodat ze verschrikt wegvliegen. Jezus gaat naar de schapenverkopers en gooit hun geldkist op de grond. "Eruit," roept Jezus, "Eruit! Wat jullie hier doen, dat kan niet! Jullie zijn niet eerlijk, jullie zijn dieven. Jullie moeten hier verdwijnen!" De verkopers en de priesters zijn kwaad op Jezus. Ze zeggen tegen elkaar: Niet wij moeten verdwijnen, maar die Jezus moet verdwijnen! ..." En Jezus antwoordt: "Dat zal misschien gebeuren, ..."

Duiding: buitenspel, over de grenzen gaan

We zien het niet zo vaak gebeuren dat Jezus zich kwaad maakt. Hier gaat hij wel heel fel tekeer. Wat is er zo erg? Jezus begrijpt anders zoveel! Wat is er dan wel gebeurd ginds op het tempelplein? God geeft aan mensen vrijheid, de mensen mogen zelf kiezen hoe ze leven, wat ze met hun leven doen. Die vrijheid, die leefruimte, kan je vergelijken met 'ruimte om te spelen', zoals op een tennisveld bijvoorbeeld. Je mag spelen, je mag leven, voluit, maar... Het spel moet binnen de lijnen gebeuren. Soms gaat de bal over de lijn, dan wordt het spel stilgelegd, dan moet er opnieuw begonnen worden. De vrijheid die Jezus geeft om te leven, is als een speelruimte met eigen grenzen. De belangrijkste grens die we krijgen is: 'Doe aan een ander wat je graag hebt dat de ander voor jou doet.' Dat is de grens van onze vrijheid.

Kijken we even terug naar het tempelplein in de tijd van Jezus. Wat doen de verkopers? De mensen worden uitgebuit, bestolen, bedrogen.... Wat daar gebeurt, 'is er over', dat is buiten de grens, 'buiten de speelruimte'. Uitbuiten, stelen, bedriegen is 'over de grens', zegt Jezus. Ook wij gaan soms over de grens, ook wij doen soms aan een ander, wat we juist niet willen dat een ander aan ons doet! Dit is het touw (touw laten zien) dat onze speelruimte bepaalt. (Touw op de lijnen van de turnzaal leggen) Net zoals hier in de turnzaal de lijnen op de grond een bepaald spelterrein aanduiden. Maar... wat gebeurt er als we de speelruimte niet respecteren? Dan breken we het touw stuk, we maken de spelregels kapot, er zijn geen lijnen meer, de afspraken worden niet langer gerespecteerd...

Bij elk concreet voorbeeld, knipt een leerkracht het touw stuk.

We waren onvriendelijk tegen elkaar als het niet nodig was,
we hebben een ander geplaagd of gepest,
we hebben iemand uitgelachen,
we hebben gelogen,
we waren niet eerlijk,
we maakten ruzie,
...

Hier liggen nu de grenzen van de speelruimte. Als we met velen de grenzen doorbreken, wordt de samenleving onmogelijk. Wie of wat houdt die nog samen?

Met dit gevoel van onmacht mogen wij bidden, zoals reeds honderden jaren mensen bidden met woorden uit de Bijbel...

Een leerkracht:

Ik vertrouw op Jou,
mijn God.
Op Jou vestig ik
al mijn hoop.
Denk steeds
met liefde aan mij.
En wees de gids op mijn levensweg.
Vergeef mij
wat ik fout deed.
Laat mij delen in
jouw warmhartigheid. (liefde)
En blijf mij
altijd nabij.
Want bij Jou
wil ik schuilen.

Naar: 'psalm 25', Erwin Roosen

Bidden om vergeving, de grenzen herstellen, boeten

Als we dit touw nog willen gebruiken, moeten we het herstellen. We noemen dat: 'het touw boeten'. 'Boeten' wil zeggen: herstellen. Een touw herstellen, kunnen we enkel door er een ander stukje touw tussen te knopen (want anders wordt het touw veel te kort...). Waar halen we zo'n stukje touw? Het stukje touw om te herstellen, om te boeten, wordt ons aangereikt. Het is God die ons helpt om de grenzen van het samenspel te herstellen. God reikt ons een touwtje aan als we zelf proberen het goed te maken met een ander, als we onze spijt uitdrukken in een gebed.

Daarom bidden wij:

Lieve God,
ondanks al mijn goede voornemens,
doe ik vaak dingen verkeerd.
... (even tijd om zelf in te vullen)
Nu kom ik met een klein hartje bij Jou.
Wil Je het nog een keer met mij proberen?
Ik weet wel dat Je me altijd opnieuw vergeeft.
Dat vind ik geweldig van Jou, God.
Jij schrijft me nooit af.
En Je blijft geloven dat ik het kan.
Dat is een fijn gevoel.
Zo wil ik het ook vergeven
als iemand mij iets heeft aangedaan.
Dan lijkt ik een beetje op Jou. Amen.
Naar: 'Even stil', Kolet Jansen

De voorganger neemt stukjes rood
(doet denken aan Gods liefde voor ons)
touw en knoopt dit tussen
de stukjes kapot geknipt touw.

We nemen dit herstelde touw mee naar de klas als een 'wasdraad' om GOED NIEUWS aan op te hangen!

We bidden samen, in een kring het Onzevader.

5. reeks verhalen rond verzoening en vergiffenis

Kain en Abel

Eva werd moeder, 'Zij werd moeder van twee zonen. Eerst werd Kain geboren. "Wat een mooi schepsel heb ik van God gekregen," zei Eva dankbaar. Daarom noemde ze hem Kain: Schepsel. Even later verscheen haar tweede zoon. Kain moest een beetje opschuiven in de wieg, zijn broertje moest erbij. Zo te zien was Kain daar helemaal niet blij mee, hij begon driftig te trappelen, hij was liever alleen gebleven. Als je een broertje hebt, moet je altijd alles delen, je bent niet meer de baas over je eigen spullen. Nee, Kain vond het maar niets, en zo heette dat broertje toevallig ook: Abel. Dat betekent Niets, Lucht. Kain wilde nooit met Abel spelen, hij deed net alsof hij niet bestond en toen ze groot waren geworden, gingen ze ieder een andere kant op : Kain werd landbouwer, Abel schaapherder. Hoefden ze elkaar niet zo vaak te zien. Maar op een dag zagen ze elkaar weer. Dat kwam zo: Kain had bedacht dat hij God wilde bedanken voor de oogst. Er stond prachtig koren op zijn land, de druiventrossen in de wijngaard zaten vol sap en aan de bomen hingen de mooiste vruchten. Kain vulde er een mand mee en ging naar een heilige plaats op de heuvel om de Heer te danken voor alle goede gaven die hij hem had gegeven. Net toen hij zijn dankgebed wilde uitspreken, hoorde hij het gemekker van een bokje achter zich. Hij keek om. Waarachtig, daar had je Abel. Dacht hij eindelijk van zijn broer verlost te zijn, duikt hij ineens weer op. Wat moet die hier nu ? Abel had hetzelfde bedacht als Kain. Er waren lammetjes en bokjes in zijn kudde geboren en ook hij wilde naar de heilige plaats op de heuvel om de Heer te danken voor al zijn goede gaven. God was ook in de buurt. Hij wilde net kijken hoe de jongens het maakten, toen hij hen de heuvel op zag komen. God keek naar Abel en zijn geschenk, naar Kain en zijn geschenk keek hij niet, want hij kon natuurlijk niet naar twee kanten tegelijk kijken. En als God moet kiezen welke kant hij opkijkt, kiest hij altijd voor de kleinste, de minste. En had Kain nu ook maar naar Abel gekeken, net zo liefdevol als God, dan was er niets gebeurd, dan had hij zijn broer zien staan. Maar dat was nu net de narigheid met Kain, hij zag Abel nooit staan, hij dacht alleen maar aan zichzelf. Kain keek kwaad naar de grond. „Wat is er met jou aan de hand?“ vroeg God. „Je kijkt mij niet aan, je kijkt je broer niet aan. Waarom ben je zo boos?“ Kain zei niets terug. Hij kon God wel vermoorden. En Abel erbij. Hij draaide zich woedend om en liep snel de heuvel af. Hij wilde niets met ze te maken hebben. Niet lang daarna waren de twee broers in het open veld, ver van huis. „Nu moet het gebeuren,“ zei Kain tegen zichzelf, „nu sla ik hem dood.“ De aarde kleurde rood van het bloed. De eerste mens die uit een vrouw werd geboren, was een moordenaar geworden. De eerste dode was een vermoorde. Een vermoorde broeder. „Kain, waar is Abel, je broeder?“ De stem van God! „Ik weet het niet. Moet ik soms voor hém zorgen? Ben ik de hoeder van mijn broeder?“ „Wat je zegt, Kain, wat je zegt! Jij bent de hoeder van je broeder. Maar je wilde het niet zijn. Jij wilde het rijk alleen hebben. Hoor, Abels bloed roept tot mij vanuit de aarde. Je bracht wel je goede gaven naar de heuvel, maar je broer zag je niet staan. Daarom zeg ik: weg van hier, jij, weg uit dit land! Weg van de grond die nu rood is gekleurd van Abels bloed . Zwalken en zwerven zul je over de aarde, steeds op de vlucht.“ Kain viel op zijn knieën. „O God,“ zei hij, „mijn schuld is te groot om te dragen. Ik moet uit uw ogen verdwijnen. Als een vluchteling zal ik zwalken en zwerven over de aarde, vogelvrij, en wie mij vindt, zal mij doden.“ „Nee, dat zal niet gebeuren,“ zei God. „Wie jou wil vermoorden, zal daar een leven lang voor moeten boeten. Ik verlies je niet uit het oog, Kain Ik zal ervoor zorgen dat niemand je doodt.“ Omdat God kiest voor de zwakke, het altijd opneemt voor wie in verdrukking zit, ontfermde hij zich eerst over de weerloze Abel en daarna, trouw aan zichzelf, over de ontredderde Kain. God laat ook hem niet vallen.

De zon en de wind - Naar Aesopus

Op een dag zei de wind tegen de zon : 'Ik ben sterker dan jij.' En hij blies zichzelf op van trots. "Ik heb geen kracht nodig," zei de zon. "Vriendelijkheid wint het van sterk-zijn." "Laten we dat eens uitproberen", stelde de wind voor. "Kijk! Daar loopt een meisje op de weg. We gaan een wedstrijd doen. Wie haar jas kan uittrekken is de winnaar." "Goed, begin jij maar," zei de zon en verdween

achter een wolk. De wind blies en blies... Hij probeerde de jas van de rug van het meisje te blazen. Ze begon te huiveren van de koude sterke wind en knoopte haar jas goed dicht. De wind werd boos en blies nog harder. Het meisje werd bang en ze trok haar jas nog steviger om zich heen. De zon kwam achter de wolk vandaan en zag dat het meisje bibberde van de kou. De zon lachte haar vriendelijk toe en gaf haar warmte. Het meisje maakt haar jas weer los. Ze werd zo lekker warm van de zonnestralen dat ze begon te lachen en haar jas uitdeed. Zo won de zon de wedstrijd door vriendelijk te zijn en warmte te geven.

Bauke Offringa – De gouden sleutel. Verhalen bij thema's uit de bijbel, 1991

Zeep

Een Portugese zeepfabrikant zei tegen de priester: 'Het Christendom heeft niets bereikt. Het wordt al meer dan tweeduizend jaar verkondigd, maar de wereld is er niet beter op geworden. Er is nog steeds kwaad en er zijn nog steeds slechte mensen'. De priester wees op een buitengewoon vuil kind, dat op straat in de modder speelde, en merkte op: 'Zeep heeft niets bereikt. Er is nog steeds modder en nog steeds zijn er smerige mensen op de wereld'. 'Zeep', zei de fabrikant, 'helpt alleen als het aangewend wordt'. 'Christendom ook', antwoordde de priester.

Napoleon

Op een dag stond Napoleon... - je weet wel, die uit de geschiedenislessen - zich te rekken en te strekken op de toppen van zijn tenen, om een boek te nemen dat net iets te hoog stond op één van zijn boekenplanken... Je weet het misschien niet, maar onze figuurlijk grote man uit de geschiedenis was letterlijk - fysisch nogal klein van gestalte. Net op het moment van zijn rek- en strekmoment kwam zijn maarschalk de kamer binnen. Die zag gebeuren wat er aan de hand was, (of beter juist net niet aan de hand geraakte) en zei: "Majesteit sta me toe dat ik het boek voor u neem, ik ben immers groter dan u". Waarop Napoleon geantwoord zou hebben: "Excuseer, u bent langer, niet groter..."

Kostuum

Een meneer wilde een kostuum bestellen bij een kleermaker. Toen hij de zaak binnenkwam had één en ander hem al aan het denken moeten zetten. De kleermaker lag half te slapen op een oude luie stoel in de hoek van de zaak. Maar de meneer bestelde zijn pak, en verwachtte dat de kleermaker zijn maten zou opnemen. Maar die zei: "Ach nee, meneer, dat is helemaal niet nodig. Ik zie het al. Iemand met mijn ervaring heeft aan één blik genoeg. U krijgt een pak van mijn hart." Toen hij een weekje later kwam passen, bleek de jas veel te ruim in de kraag. Maar de kleermaker zei: 'Meneer, het pak is perfect, u staat alleen niet helemaal goed. U moet wat meer achterover leunen.' Toen de man dat deed, bleek de broek om de taille niet te passen. Maar de kleermaker zei: 'Ach meneer, een perfect pak, u moet alleen uw buik naar voren houden.' Tenslotte was ook de ene broekspijp langer dan de andere. Maar de kleermaker zei: 'Meneer, een mooier pak heb ik nooit gemaakt, u moet alleen voortaan wat schever lopen.' En de meneer, hij geloofde de kleermaker, nam het pak en betaalde eigenlijk veel te veel. Toen het zondag was ging hij wandelen in zijn nieuwe pak. En hij liep precies zoals de kleermaker hem had voorgelopen: hij hield zijn linkerbeen stijf, hij zette een hoge rug op en stak zijn buik naar voren. Zo strompelde hij over de straat. Toen de mensen hem zagen lopen, zeiden ze tegen elkaar: 'Wat moet dat een knappe kleermaker zijn, dat hij voor zo'n ongelukkige man nog een pak wist te maken.'

In het hart leggen

Over de dichter Rainer Maria Rilke bestaat er een verhaal uit de tijd van zijn eerste verblijf in Parijs. Met een jonge Française kwam hij op het middaguur over een plein waar een bedelares zat. Zij zat daar steeds op dezelfde plaats zonder ooit naar iemand op te kijken, zonder op een andere manier haar verzoek of haar dank te uiten dan door ononderbroken de hand open te houden. Rilke gaf nooit iets, zijn gezellin vaak een geldstuk. Op zekere dag vroeg ze waarom hij niets gaf. Rilke antwoordde: 'In plaats van iets in haar hand te stoppen zouden we iets in haar hart moeten leggen'. Een paar dagen later bracht Rilke één pas opengebloede roos mee, legde ze in de uitgestoken benige hand van de bedelares en wilde verder gaan. Toen gebeurde er iets onverwachts: de vrouw keek op naar de gever. Stond moeizaam van de grond op, greep de hand van de onbekende man, kuste ze en ging met de roos heen. Een week lang was de bedelares niet meer te zien, de plaats waar ze had zitten bedelen bleef leeg... De gezellin van Rilke vroeg zich tevergeefs af van wie de oude vrouw nu een aalmoes zou krijgen. Acht dagen later zat zij er weer, op haar gewone plaats, stom als voorheen met als enig teken van haar behoefte de opgehouden hand. "Waar heeft zij dan de hele tijd dat zij niets kreeg van geleefd?, vroeg de Française. 'Van de roos', zei Rilke.

De wereld verbeteren

Een bekwaam onderzoeker zit in zijn bureau te werken aan een project om de wereld te verbeteren, als plots zijn dochttertje van vijf jaar binnenkomt. "Ik wil spelen", zegt ze. Maar de man antwoordt dat hij geen tijd heeft en dat ze hem moet laten verder werken. Na wat aandringen geeft het dochttertje toe en verandert van tactiek. "Laat mij dan helpen, zodat je vlugger klaar bent met de wereld te verbeteren," zegt ze. De man is vertederd en zoekt een oplossing. Hij vindt in een tijdschrift een wereldkaart, scheurt die aan stukken en geeft alles aan zijn dochttertje met de opdracht dat zij de wereld opnieuw 'in orde moet brengen'. Hij hoopt zo voor de rest van de dag van haar af te zijn, aangezien hij weet dat zijn dochter nog te klein is en het beeld van de wereldkaart niet kent. Maar na een kwartiertje komt ze fier terug met de wereldkaart netjes aaneengeplakt. "Klaar!", roept ze uit. "Hoe heb je dat gedaan?", vraagt de papa verbaasd. "Simpel", zegt het meisje, "toen je het blad uit het tijdschrift scheurde, zag ik dat er op de achterkant een foto van een man stond. Toen ik de wereld niet ineen kon puzzelen, heb ik alle stukken omgedraaid en eerst 'de mens in orde gebracht'. Toen ik daarna het blad omdraaide, zag ik dat de wereld ook in orde was.

Nobelprijswinnaar Esquivel.

Twee broers

Dit is een verhaal van twee broers. Ze woonden naast elkaar en werkten al heel erg lang samen. Tot er op een dag een misverstand ontstond. De twee broers kregen ruzie. Ze wilden niet meer samenwerken en de ene broer gooide de deur voor de ander dicht en wilde hem niet meer open doen. Na een tijdje wisten ze allebei niet meer hoe het conflict nu eigenlijk was ontstaan. Maar de ruzie bleef en ze wilden elkaar nog steeds niet zien. Op een dag groef de oudste broer in het weiland dat tussen hun twee huizen in lag een kanaal, zodat heel duidelijk te zien was wat van de één was en wat van de ander was. De jongste broer was woedend. Een dag later stond er plotseling een timmerman voor de deur van de jongste broer en hij vroeg aan de man: "Heeft u werk voor mij?" De jongste broer zei: "Ja hoor, zie je die enorme stapel hout? Maak nu langs het kanaal een schutting van 2,5 meter hoog zodat ik mijn broer niet meer zie..." Zelf ging de jongste broer daarna op reis. Toen hij terug kwam, was de

timmerman juist klaar met zijn werk: hij had met het hout een mooie en stevige brug gebouwd en precies toen de jongste broer uit zijn auto stapte, kwam zijn oudste broer over de brug aangelopen. Hij stak zijn hand uit en zei: "Jij bent me er ook één, na alles wat ik je heb aangedaan, bouw jij een brug naar mij toe! Wil je me vergeven?" En de jongste broer vergaf de oudste en ze omhelsden elkaar. De broers zagen nog net de timmerman zijn spullen inpakken en vroegen of hij nog even wilde blijven, want ze hadden nog wel wat klusjes. Nee, zei de timmerman, ik moet nog heel wat bruggen bouwen...

Uit: Soms helpt een verhaal.

De vlucht vogels

Een vogelvanger wierp eens een net uit over een tarweveld.
Tegen de middag kwamen er allerlei vogels voedsel zoeken.
De vogelvanger trok het net dicht
en ze waren gevangen.
Maar de vogels sloegen hun vleugels uit
en samen wisten ze met net en al te ontsnappen.
Toen de vogelvanger dit zag,
begon hij ze te achtervolgen.
'Waar loop je zo haastig naartoe?' vroeg een wandelaar.
'Ik wil die vogels vangen', antwoordde de vogelvanger,
'ze zijn er met mijn net vandoor.'
'Dat wordt heel moeilijk,' zei de wandelaar,
'Zie je niet hoe eensgezind ze vliegen?'
Toen de zon onderging,
wilden de vogels ergens overnachten.
'Laten we naar de rivier vliegen,' stelden de eenden voor.
'Nee, naar een bananenboom,' schreeuwden de papegaaien.
'We gaan beter naar het moeras,' riepen de ibissen,
'Naar de rivier,' hielden de eenden vol.
'Naar een bananenboom,' krijsten de papegaaien.
'Het moeras,' riepen de ibissen.
En de eenden keerden zich naar de rivier, de papegaaien
naar een bananenboom en de ibissen vlogen richting moeras.
Het net begon te dalen. Het kwam steeds lager en lager
De vogelvanger kwam precies op tijd om het te grijpen.
De volgende dag werden alle vogels op de markt verkocht.

Bespreking

Bespreek samen met de kinderen de situatie van de vogels: tijdens de vlucht, bij de gevangenneming.
Sta daarna stil bij situaties waarbij afspraken gemaakt worden: sportclub, school, jeugdbeweging,
buurt, thuis... Besluit: Afspraken maken mogelijk dat men samen iets kan realiseren.

Een parel voor elke dag, Averbode 2007

6. “Het is meestal stil rond het sacrament van vergiffenis.”

Een artikel voor persoonlijke overweging

In onze tijd is het meestal stil rond het sacrament van de verzoening. De biecht komt nog eens ter sprake bij het ophalen van oude en soms weinig aangename herinneringen. Het zoeken naar goede vormen voor een vernieuwde beleving van dit sacrament gaat nog steeds verder. Op weg naar Pasen loont het de moeite even **stil te staan bij de waarde en de betekenis van dit wat vergeten en nieuw te ontdekken sacrament.**

Als christenen weten we ons geroepen om ons leven uit te bouwen in sterke verbondenheid met onze medemensen en in een stevige verbondsrelatie met onze God en Vader. In dit verbond ligt ons geluk, onze toekomst, de zin van ons leven. Het is GODS SCHEPPINGSDROOM dat mensen vreugde vinden in sterke onderlinge banden van goedheid en zorg én zich geborgen weten bij Hem. **Die droom wordt waar als we leven in de biddende band met God en in onderlinge solidariteit.** Zo komt Gods Rijk dichterbij en ervaren we momenten waarop leven hier op aarde HEMELS is.

Maar dikwijls laat de uitkomst van die droom op zich wachten. Mensen zonderen zich af, rukken zich los uit menselijke verbondenheid en keren God de rug toe om zoals de jongste verloren zoon hun geluk te zoeken in eigen comfort, goesting en visie. Ze gaan zichzelf overdadig soigneren ten koste van andere mensen. En dat is ZONDE. Het zou niet mogen dat relaties met God en medemensen verkillen en verzwakken. **Waar contactlijnen verbroken worden, raken mensen geïsoleerd en vinden geen diep en blijvend geluk in een leven voor zichzelf alleen.** We zijn daar best open en eerlijk in. We zijn arme zondaars. Soms uit zwakheid, maar soms ook willens en wetens verkiezen we zelf op de troon te zitten om gediend te worden in plaats van God en mensen te dienen. Mensen kwetsen elkaar, houden zich niet aan een gegeven woord, kleineren elkaar, vergeten Gods geboden om zagezegd veel vrijer ‘hun eigen ding te kunnen doen’. **Het is zonde telkens verbanden scheuren en draden van verbondenheid worden doorgeknipt.** Een droevig verhaal... Maar heeft die zonde het laatste woord?

ALS GELOVIGE MENSEN durven we daar “neen” op antwoorden. Sinds ons doopsel klinkt Gods belofte dat **het aanbod van Zijn vergeving altijd geldt. Nooit laat Hij mensen vallen. Hij wordt ons nooit moe. Altijd staat Hij gereed om te vergeven.** Jezus heeft ons de boodschap gebracht dat Zijn Vader vol liefde blijft ook voor mensen die Hem hebben teleurgesteld. Dit is VOOR ONS ECHT GOED NIEUWS. Nooit mogen we twijfelen aan het nieuwekansenbeleid dat God wil voeren. Zondaars die tot inkeer komen krijgen van Hem **een nieuwe kans.** Hij schrijft niemand af. **Hij draagt ons geen zonde achterna.** Hij wil steeds zijn goed hart laten spreken, ook voor wie van Hem vervreemd zijn geraakt. Het verbond dat Hij in het doopsel met ons sloot, blijft – wat Hem betreft – steeds van kracht. In deze veertigdagentijd mogen we **ons verheugen over Gods geduld en vergevingsgezindheid.** Het is de geschikte tijd om Zijn barmhartigheid te vieren. Hij wil ons van onze ontrouw genezen. Wonder boven wonder komt Hij nooit liefde tekort om het beste voor te hebben met iedere mens hoe diep die ook gevallen is. Het doet deugd te horen dat God de hand reikt aan de arme zondaars die wij zijn.

Wat God betreft, hoeft de zonde niet het laatste woord te hebben. Zelf hoeven we ook niet steeds dieper weg te zinken in het kwaad dat we hebben gesticht. Sinds ons doopsel is ons de kracht van de Geest beloofd die ons - na gevallen te zijn - weer doet opstaan. **Diep in ons blijft er een**

verlangen om een goed mens te zijn, een mens-van-het-verbond. **Als christenen gaan we heel ons leven lang de weg van bekering en vernieuwing.** Wij zijn geen bekeerden, maar BEKEERLINGEN. Steeds weer komen er krachten vrij om verzwakte en gebroken levensdraden te herstellen en te vernieuwen. We doen heel wat pogingen om het weer goed te maken met mensen die we pijn deden; met God die we uit het oog verloren. **De veertigdagentijd is vanouds een boetetijd, een tijd om uit onszelf te breken en bruggen te slaan naar medemensen en God.** Het vraagt soms veel, maar we kunnen werk maken van onderlinge verzoening en vrede, van vergiffenis schenken en vragen. We mogen voor God staan met onze eerlijke inzet om nieuwe mensen te worden. Zo raken we wat genezen van de kramp van de ik-zucht en worden we steeds meer de mens die God gedroomd heeft.

Zo klinkt onze Bijbelse, gelovige kijk op zonde, barmhartigheid en bekeringswerk. Maar dit mag niet blijven bij mooie ideeën, Bijbelse verhalen, theorieën boven ons hoofd. Als zondaars op de weg van de bekering willen we zo graag de barmhartige God ontmoeten. Het volstaat niet dat we daar veel over weten. We willen het ook gewaar worden in een menselijke ervaring. **Het sacrament van de verzoening biedt ons de kans tot een sterk doorleefde ontmoeting met de Heer.** De Heer Jezus heeft Zijn apostelen uitgenodigd om midden de geloofsgemeenschap de dienaars te zijn van de verzoening. Bij de priester die God en de Kerk vertegenwoordigt, mogen we in eenvoudige woorden het verhaal doen van onze zondigheid, van ons berouw, van onze pogingen om verbondenheid te herstellen. **Er is een mens die in Jezus' Naam naar ons luistert: niet om ons te beoordelen, maar om een levend teken te zijn van Gods hart dat naar onze belijdenis luistert. Na ons beluisterd te hebben, mag de priester ons in Jezus' Naam verzekeren van Gods vergeving hier en nu voor ons.** Wat een GELUK, wat een TROOST te mogen horen dat je als zondaar op de weg van de bekering **welkom blijft** in de kerkgemeenschap én **een kostbare plaats behoudt** in Gods Hart. Zo'n intense ontmoeting is voor God, voor de Kerk en voor ons **een reden tot feest en vreugde.** We waren wat verloren op eigenzinnige wegen. We zijn teruggevonden en vinden weer onze plaats in de gemeenschap. Het is een klein Pasen, een klein WONDER. We waren gevallen, maar hoorden het blijde nieuws dat we niet gedoemd zijn te blijven liggen. We mochten opstaan om als vergeven mensen betrouwbaar verder te gaan.

Zusters en broeders, op die blijde toon mag ik nog niet eindigen. **De VOLLE VREUGDE zal pas doorbreken als we het geschenk van Gods vergeving gaan delen met anderen.** Vergeet het nooit: we krijgen geen vergiffenis om die op te sluiten in de bankkluis van ons hart en te rusten in de gedachte 'het is weer in orde met God'. **We krijgen Zijn vergiffenis als een kracht in ons leven om anderen – naar Gods voorbeeld – mild en vergevingsgezind tegemoet te treden.** Het kan echt niet dat wij profiteren van Gods goedheid, maar genadeloos hard zouden blijven voor mensen die ons hebben misdaan. Wie dikwijls Gods vergiffenis mocht ervaren, zal zelf ook graag en van harte vergiffenis schenken. Het is dan ook niet verrassend dat we na de viering van het sacrament van de verzoening gezonden worden om waar we kunnen verbondenheid tussen mensen te versterken.

Op weg naar Pasen wensen we elkaar zo'n sterke ontmoeting met de Heer in het sacrament van de verzoening. **Laat de Heer niet staan met zijn uitgestoken hand.** Ga naar Hem toe met een berouwvol hart. Maak het wonder van bevrijding mee: de last van schuld valt van je af. Leef dan als paasmens die het 'ikken' van de oude mens heeft afgeleerd om steeds meer te gelijken op Jezus, de opgestane Heer.

Koen Vanhoutte

7. nieuw Sterzingen-spel bij Missio

Missio stelde een nieuw spel bij de actie Sterzingen samen. “Dat nieuwe spel van Missio heet ‘WegWijzer’ en richt zich op de leeftijd van vormelingen. Het spel kan voor verscheidene jaren gebruikt worden, ook buiten de periode van Sterzingen, bijvoorbeeld in de catecheseles of godsdienstles”, zegt Melanie Six (Missio bisdom Brugge).

“Kinderen spelen ‘WegWijzer’ met twee tot zes personen of in groepjes. De spelers banen zich een weg in het WegWijzer-dorp. Onderweg krijgen ze vragen over Missio, de bijbel, godsdienst en algemene kennis. Ook moeten ze leuke doe-opdrachtjes uitvoeren. Om de groepsgeest te bevorderen zijn er opdrachten rond ontmoeting en samenwerking.”

De WegWijzer, waarmee tieners dus wijzer op weg gaan, kost 8 euro (zonder verzendingskosten) en is te bestellen op elke diocesane missio-dienst of via de website www.missio.be. Meer info: Missio-Brugge, diocesaan centrum Kontinenten, Doorniksesteenweg 149, 8500 Kortrijk, tel. 056/23 15 67 en email kinderen.brugge@missio.be

Bron: MISSIO

Carmino Bohez – Rik Depré
DPB-Brugge domeinbegeleiding pastoraal@school